

ERZSÉBETFALVAI KÖZLÖNY.

ERZSÉBET-KOSSUTHFALVA, SOROKSÁR ÉS SZIGET-CSEPELKÖZ ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ
TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre	4 frt
Fél évre	2 "
Negyed évre	1 "

Egyes szám ára 8 krajcár.

Nyiltér garmond soronként 80 krajcár.

Kéziratok nem adnak vissza.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Felolvas szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

ERDELYI MIHÁLY.

Főmunkatárs: **MAGYAR GYULA**

Szerkesztőség és kiadó-hiv.: Erzsébetfalva, Erzsébet-u. 55.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egész oldal	18 frt — kr.
Fél oldal	10 " "
Negyed oldal	6 " "
Nyolczad oldal	3 " "
Tizenhatod oldal	2 " "
Legkisebb hirdetés	1 " "

Apró hirdetéseknek minden szó 2 kr., vastag betűkkel 4 kr. Cszimmel külön 30 kr. bőlvegydíj.

A soroksári Dunaág s a Szigetség.

Még a hatvanas években a „Mátyás- király“ és „Debreczen“ nevű kis gőzösök szeltek hullámaikat, ezrével szállították a Szigetségnek nevezett, a jezsuiták által annak idejében József császártól káposztás kertnek kért virágzó Csepel-sziget lakosságát; s a kis „Valpó“ uszálygőzös és hasonló filigrán termetű társai száz meg száz uszályon vontatták a kis paradicsomnak legfőbb termékét, a régi idők óta jó nevűvé vált s minden valfajában tengeranyi gyümölcsöt.

Akkor a Duna árama a soroksári ág felé gravitált, s már-már elnyeléssel, végtelenségig fenyegette rohamos partszakgatásaival a sziget virágzó kőzségeit. Tenni kellett valamit, meg kellett menteni a Dunaág mentében fekvő falvakat, s megmentették, elzárták a gőzhajóközlekedést.

S ezen sebtében keresztül vezetett ternél akkoriban mi sem lehetett természetesebb! Elzárták tehát a kis-Dunát, elzárták azonban ezzel együtt az egész Szigetség közlekedését is. Megbénították ezzel első sorban a elmékek behozatalának módusát, míg az elzáras folytán a csepeli zsilip-töltés emelésével elzárták, elapasztották e valóban kis Nilust a tengeranyi területet elfoglalt gyümölcsösöktől, melyek napról-napra fonyadván, kiasztak, termé-

ket, s mint a mesebeli meg-

csak az éltető erőt el a Szigetségnek gazdag gyümölcs, bors gabnatermelésétől, az a közönségek között folyamag megabolásásával, de maga az egész Csepel-sziget lakosságának egy erős hányadrésze anyagilag tönkre ment, munkások kezeibe került e tevékeny munkás nép s ma már nem többé a vagyonszerző, de a keserű megélhetési gondjaival küzd, míg a két Duna közti fekvésénél fogva a legodon-dusabb levegővel bírt Szigetség környékét a folyamárnak elzárása folytán megapadt, elnadasodott meder elpusztányosodása ha nem is egészben, de az egészségre tagadhatatlanul káros befolyással bíró módon megfertőztette.

Évek hosszu során át vajudott a közlekedés, míg végre megszűntett viczinális vasutunk, mely ma még csak Ráczkevéig közlekedik s így a Szigetség alsó részét nem is érinti s jelenlegi állásában a személy-forgalmat valahogy csak kielégíti; a teheráru-forgalom részére azonban nemcsak hogy primitív, de nem elégítheti ki az igényeket, melyeket a virágzó falvakkal s egy mezővárossal bíró sziget közgazdasági érdekei megkívánhatnának.

Mert első sorban bárminő, s az igényeknek bármily mérvben megfelelő legyen is maholnap viczinális vasutunk

rendezése, eleget tehet idővel az árus személyforgalom minden kívánalmának, soha sem pótolhatja azon veszteséget, mit a már érintett gyümölcsstermelésben, gyümölcsöseinek elpusztulásában szenvedett a volt kis Kánaán.

De másrésről nem az volt az egyedüli megvalósítandó üdvözítő eszme, hogy az évek óta nyomorultan vajudott közlekedés helyre álltassék. Mert ha már vasutnak a kor követelményének megfelelőleg építtetnie kellett is, ez nem lett volna felesleges közlekedési módus még akkor sem, ha a dunamenti községek megmentése érdekében az eszközöknek helyesebb irányban történendett megvalósításával nem a Dunaág záratott volna el, hanem fentartva a volt hajóközlekedést, a soroksári Dunaág szabályozása vétetett volna foganatba.

Igy megmaradt volna már megszokott hajóközlekedésünk, ehhez kiépülhetett volna a viczinális vasút is a nélkül, hogy ennek érdekei s talán létkérdése veszélyeztetettek volna, de ami legfőbb, megmaradt, sőt emelkedett volna a Szigetség termelőképessége, s nemcsak megóvatott volna a vagyoni romlástól, de vagyonosodása segített volna elő lakosságának.

Évek után már észre tértek a művel factorai, de már későn volt, nem akarták elmondani a peccávi-t, hallani

TÁRCZA

Hulló levelek.

(Reminiscentiák.)

Viaszaszállok lelkeben arra az időre, midőn a Budapestről kiránduló idegen idejvet azt kérdezte: „Hol van Erzsébetfalva?“

Hej, hej! . . . Tíz esztendő elmesztett fel az idő vasfoga. Bizony sok idő! Akkor még az emberek nem járhattak a székesfővárosba viczinális vonattal. Az a másik vén prűszkölő masina el-elzsigűdött mellettünk kevés utast szállítva partra, de ennek csak mostoha gyermekei voltak. Akkor még eljöhettünk torony iránt egész ama épületig, mely messziről kilátzott a puasztában; emeltes, hát nagy területen uralkodott: az iskolai épület.

Ami patriarchalis közlekedő eszközünk volt a jó Istentől megadott edzett lábak . . . no meg az az ugynevezett „fürjkalitka.“ Nevezetes szerszám volt ez kérem!

Ábris bácsi tartotta fenn; nem kért rá senkitől szabadalmat. Kiállította ugy, amint magyar becsillete és tisztességűdása diktálta, az ő szerényiségével.

Ez a jármű egy egészen befedett kocsi hátsó bejárattal. Szemben a belépő utassal

egy kised tükör, hogy a hinságra hajló utazó megnézhesse magát benne . . . A tipikus gazda nagyobb ünnepek alkalmával még fel is pántlikázta a kis tükröt s zöld galyat tűzött melléje.

Az iskolaépülettől nem messze egy kis vendéglő-helyiség állott, úgy hívták „Paradicsomkert.“ Sokszor el-ellátogattunk oda, mert jó bort mértek és nem „tudták ki“ a vendéget zsámbes szűz. Az udvar közepén állt a kut, szomorú fuzfa árnyékában . . . valóban idylli hely.

Esténként elbeszélgettünk a „fürjkalitka“ tulajdonosával, mert szerette a bácsi a jóízű magyar adomákat. Nem egyszer megneveltettük, hogy még másnap is elmosolyogta magát, ha szemben találkoztunk vele.

Akkor még a „fürjkalitka“ jövedelmezett . . . ha nem csodult, ceppent. Volt rá idő, mikor a gazda még ellenőrt is tartott a vállalatnál. Kifizette magát, kivált vasár-és ünnepnapon. De jött a civilizáció és megkezdte a harcot minden téren.

A fővárosból kijövet, gyönyörű jegenyenyárfák tartottak árnyéket az utasnak. A faos az egész Soroksári-utca menté szegélyezte. Talán közelebb is volt az ut ezek árnyékában?

Mikor a viczinális vonat kiépítése megkezdődött, elküldte a vállalkozó fajszegek, hogy az égbetörő sudarakat ledöntsék. Azok

eljöttek s profán kezekkel megcsinálták fölöttük a bucauzatót.

Az országutat szűkebb mederbe terelték, hogy a „masinának“ helyet adjanak s a szép fasort kiirtották, hogy ne lábatlankodjék az utban.

Ábris bácsi mindezt vérző szívvel nézte, hisz ezzel együtt az ő masinájára is kimondták a testamentumot. Pedig de sok szép napot látott, de sok szép uri népet vitt be és hozott ki az ő földre festett tengelye!

Birkózott még egy darabig, de aztán végkimerülésben elalélt, megsemmisült. A jámbor „fürjkalitka“ muzeumba került, eltűnt a világ zajában, csak az emlékekben él . . . Hiába! A világon minden mulandó.

Mikor még Erzsébetfalván nem ez a nap sütött s mikor még Ábris bácsi keresetnek delelőjén állott, sok vig társaság felkereste a „Paradicsomkertet.“

— Hová?

— Erzsébetfalvára, a „Paradicsomkertbe.“

— No várj, megyünk mi is!

És összeállott a Dákó Bandi és Sláger Muki konzorciumából mintegy hat korifeus.

Kijötték a „fürjkalitka“ tisztességesen s felkeresték a Paradicsomkertet embersegén. Jökor jöttek. Éppen cigányzene is járt. Volt a vendéglőnek esze, megszorgolta Márton napját . . . Újbor kóstoló. A főkorifeus

sem akartak azon örök igazságu közmondásról: „Sapientis est consilium musae in melius“!

Baross Gábor, a volt vasminiszter belátta ez állapothoz következőket, előtte lebegett a kis Dunaág újra hajózatává tételének megbecsülhetetlen előnye, összekapcsolta annak tervezetét az Erzsébetfalva s Csepel között átvágandó esatorna, s a közvetlenül községnök mentén építendőt s már sokat emlegetett teli kikötő megvalósításával. S ha a gondviselés megtartja e vasakaratú embert, úgy, bár milliókba került volna tervezetének kivitele, bizonyára nem állították volna be a már pár ízben megkezdett dunai munkálatok, a medermélyítések, s nem dobattak volna be kis Dunánk hullámsírijába a már eddig is százezreket kitért költségek.

De az eszme élni fog s mindig erősebb gyökereket verve, előbb-utóbb meg fogja valósítani a vasminiszter nagyratörő terveit.

Meg kell nyitni a kis Dunaágat a hajózásnak, keresztül kell vezetni a kis Duna szabályozását. Igaz ugyan, hogy ezen terv keresztülvitele rengeteg költségbe fog kerülni, de a nép érdeke maga az állam érdeke, annak vagyonosodása az állam boldogulása.

Karolja fel a Szigetség saját jól felfogott érdekében ezen ügyet, petitionálja a kormánytól boldog emlékü vasminiszterünk terveinek megvalósítását, érleltesse meg ez eszmét, hiszen annyi indok, annyi fontos tényező szól mellette, hogy ellenében minden kibúvó argumentumnak el kell esnie.

Meg kell menteni, fel kell emelni tetszettségéből a tejjel s mézzel folyó kis Kanaán, tartozik ezzel az állam saját magának, a kereskedelemnek, a közegészségügynek, a virágzó Szigetség lakosságának: de nem csalódnunk ha azt állítjuk, magának a maholnap már ez irányban terjeszkedő s idővel bizonynyal halás székvárosnak is.

Nem falra szórt vetőmag leend e terv megvalósítása, meg fogja az teremni, még pedig busásan gyümölcsöseit. S a jezsuiták e sovárgott kis káposztás kert-

jének minden lakosa bizonyára örömkönnnyel, levett kalappal üdvözlőné az oly rég nem látott, fellobogózott első gúzhajtót!

Cato.

A szociális kérdés társadalmi szempontból.

Alig létezik tárgy, melyről könyvek, hirlapok és röpiratok után már annyit összeirtak volna, mint a szociális kérdéstről. Erről ma is mindenki, boldog, boldogtalan minden alkalommal kész vitaközlésekbe eszkegni, melyek aztán rendszeresen a végződnek, hogy mindenki a vagyonos embert, a tőkét, a capitalismust szidja, mint amely kisebb-nagyobb mértékben rendszeres a szegény embernek, a munkásnak verejtekéből táplálkozik és ennek keserves keresményéből gyarapszik.

Ezt az állapotot már Heine is megénekelte a következő tréfás versben, mely lefordítva így hangzik:

Akinek sok van, még többet fog kapni, akinek kevés van, azt a keveset is el fogják tőle venni. De ha semmi sincs, oh akkor tomettesd el magadat, mert élni csak annak van joga — Lump! — akinek van valamije.

Az ilyen vitaközléseknek azonban csak ugy volna haszna, ha az illetők kitudnák mutatni azon módokat és eszközöket, hogy mikép lehetne ezen veszélyes állapotot változtatni.

Olvasóink érdekében vélnék tehát cselekedni, midőn egy e téren szaketintélyű író áldozattal is, sikerült lapunk munkatársával megnyerni, kinek a gyakorlati életre vonatkozó és tárgyi czikreiből az olvasó mindig nemcsak erkölcsi, de anyagi hasznót is fog meríthetni.

Az e tárgyu közleményeinket a következő czikkel kezdjük meg:

I.

A szociális-kérdés korunknak s az egész emberiségnek a legnagyobb, de egyszersmind legnehezebb problémája vagyis megoldandó feladata, mert ennek helyes megoldása van hivatva eszközölni, hogy a szegénység, a létérti küzdelem megszüntetessék, s az egyéni jólét és boldogság megállapíttassék és ekkép az emberiség megváltásának igéje testté váljék.

Azt sem tagadhatja senki, hogy mindazon teremtmények között, melyeket az egész világon szemlélünk, az ember az Istennek legelső és legnemesebb teremtménye, ki a többi teremtmények felett urrá van rendelve a Gondviselés által.

Az orozslánt elnevezték az állatok királyának, a világtengernek lakója a csethal akkora, mint egy emeletes ház. Mily kicsiny és gyengének látszik ezekhez képest az

ember! De okos lelke és észbeli tehetsége által mégis minden állatot a hatalma alá tud hódítani.

Az ember teszi élénkké, lakhatóvá az egész földgolyót és ha ember nem volna, elpusztulna az egész világ. Mégis az emberek és állatok élete közt az a nagy különbség van, hogy az állatok, ha üldözik is egymást — például: a nagy hal enyeli a kis halat — de azért mind vigan, gond nélkül és szabaddon élnek, miként Kisfaludy mondja:

„Mint az őzek az erdőben, a halak a vizekben, Madarak a levegőben, a méhek a kertekben Oly szabaddan, kedvem telve, éltém egykor napjaim Vigan lejtve, énskelve, töltém kicsiny bajaim.“

Az emberek legnagyobb részének sorsa pedig nyomor és szenvedés, vagy miként szintén egy költő mondja:

Csak repülő álomkép s csalódás
A halandó ember élete.
Rövid öröm, hosszú gond s bánkódás
Bás életünk szük területre,
Rablánczok a föld szenvedések,
Melyeket csak a halál szakaszt,
Rózsaszálak a gyönyörűségek,
Melyeket egy ősi szél hervaszt.

Egyetlen, még a legjelentéktelenebb állat sem létezik, mely annyit szenvedne, mint az ember.

Ez így nem jól van, ennek nem kellene így lenni és az Isten jósága és bölcsessége felett kétségbe kellene esnünk, ha azt állítanók, hogy Isten az ő legelső, legnemesebb teremtményének csak a nyomort és szenvedést rendelte volna osztályrészül.

Ezt a problémát a szociális-kérdés van hivatva megoldani, azért mondtuk ezt a legnagyobb megfontoló kérdéseket.

De egyszersmind legnehezebb is ez a kérdés, mert az emberiség létezése számításunk szerint közel hater ezer éves s ezen hosszú idő alatt se voltak képesek ezen kérdést megoldani.

A nagyközönség még ma is azt a nézetet vallja és követi, amint ezt még Kisfaludy megénekelte, hogy:

„Boldog kíván kiki lenni,
Ebbe minden ember egy,
De hogy kelljen szoró lenni
Itt már kiki másképp meg.“

Holott a boldogságunk csak egy biztos útja van, az, mely a természeti törvények által van megjelölve.

Századunk ezen nagy problémáját tulajdonképp a vagyoni egyenlőség képezi, azaz, hogy minden ember birjon a helyzetével aránylagos vagyonossággal. Ennek létesítési módját Deák Ferencz már féléz század előtti beszédei egyikében ezen szavakkal jelölte meg: „Kötelességünk kifejtési a nép lelkeben szunnyadó hatalmas erőt, hogy az iparkodásnak és művelődésnek magasabb fokára emelkedve, feltalálja önkétségben tulajdon erejének és szorgalmának gazdagon jövedelmező tökéjét.“ Csak hogy az ezen ideális alakban

névnapját tartotta; változatosság szempontjából falun, vagyis még falun sem, hanem pusztán. A gazda bőven kérte, a vendéglős bőven adta a liter liter után. A more meg ugy-egy megrikatta azt a száraz fát, hogy a jogász urak bugyellárisa belebetegedett.

— Hány óra Marcsi?
— Ne törődjél vele akárhány, majd csak hazamegyünk.

— Igen, de hogyan megyünk? . . .
— Eh, ne rontsd a mulatságot, „nem ütök a jogászt agyon!“

Azután ismét parancsolt Marcsi, ő ismét ittak és mulattak.

De mégis csak haza kell menni; mindennek van vége . . . még a mulatságnak is!

— Hány óra?
— Tizenkettő mult!
— Ez baj, de azért nem tesz semmit . . .

Sár van ugyan, de hát . . .
Bucsut mondtak a vendéglőben, s utnak indultak.

Az utczán sötétség uralkodott, daczára annak, hogy kelet felől megnyitott az ég és derültni kezdett. A távolból ebek csaholását verte vissza a lég. A löporos tornyoktól az örök egymást ébresztő monoton kiáltásai zavarták meg az ég csendjét, meg az a zakatolás, mely az összekötő vasuti hid felől hallatszík.

— Mitóhégy legyünk? Gyalog megyünk?
— Dehogy. Majd felverjük Abris bácsit, a „roszpontost“. Tudom én hol lakik.

Az udvarban néma osend tanyázott, megmordult a házi eb, de aztán lecsitították. Bekopogtattak.

— Abris bácsi keljen fel, vigyen be Budapestre.

— Hová? Pestre? . . . Nem kelek én fel ebben az időben egy százasért se!

— De csak vigyen be, megfizetünk mi amit kér . . . fejenkint két forintot.

— Hát hogy csigázom én most a jószágot, kérem szeretettel, ugyis eleget járnak a jámbor párák egész nap.

— Csak keljen fel már Abris bácsi, tizenkét forintot kap.

— Hányan vannak az urak?
— Hatan.
— Hej, hej . . . ilyen későn. Mit szólsz hozzá anyjok? De a lámpa sem jó, ma este összetört.

— Nem kell nekünk lámpa; hisz Budapest felől világlik, meg nincs is nagyon sötét ugy se! —

Egy felóra mulva kidőzögött a hárka az udvarból a főváros felé. A jogász urak rágyújtottak arra a nőtára, mely akkortáiban járta: „Nem ütök a jogászt agyon.“ A tizes dalolása a lovak csengetyűinek csilingése vegyült.

Mentek, haladtak dalolással, csengetyűszóval.

Az összekötő hidig volt az alku. Utközben megszólal egyik a társaságból: — Fiuk, van-e még valakinél pénz, mert nekem nincs.

— De még nekünk sincs ám!
— Hát akkor hogyan fizetünk?

— Hogyan? Azt teszték amit én.
— Aztán te mit teszel?

— Majd meglátjátok!
A dal felhangzott újult erővel, a csengetyűk tovább csilingeltek.

Az ének a fortissimóból mezofortéba, majd pianóba, majd végül pianissimóba ment át, végül pauza állott be.

— Urak itt vagyunk, tessenen leszállani. A gyengéd figyelmeket kénytelen Abris bácsi ismételn, mert nem kap semmi feleletet.

— Nene! Ezek elaludtak vagy mi? Talán felköltöm őket.

Leszáll a bakról Abris bácsi jámbor indulattal, gyufát gyújt — hát uramfia, nincs a koosiban senki.

— Hejnye a jogász jégenkopogóját, az én tisztességes magyar böcsületemet így megcsúfolni . . . oda a tizenkét pengő!

Anonymus.

jelzett problémának gyakorlati megoldási módja mégis csak az illető törvények és szabályokban található fel.

A tudományos világban e részben kevés haladás észlelhető. Így például: az „Országos Gazdasági Egyesület” nemrég közzétett memorandumában ezen tétel fordul elő, hogy: „Szászadunk egy megoldatlan kérdést hagy a jövő századra és ez a szocialis-kérdés” Továbbá a napi sajtó közelébb, egyhangu helyesléssel fogadta azon jelentéseket, hogy előbb a német, utjabban pedig a francia földművelő népesség határozottan ellenne nyilatkozott a szocialisták által terjesztett tanok befogadásának, végre, hogy a mi szocialistáink között is ezeknek nagy része a hazafias irány mellett foglalt állást.

Az ilyen nyilatkozatok szépek ugyan és hozzá még nagyon kényelmesek is, de gyakorlati értékük nagyon kevés, mert a tudomány feladata többek közt az, hogy irányt adjon a nép felfogásának és hogy amit a nép egészséges ösztöne és ép józanészű felfogása helyesnek lenni vél, arra nézve kellő érveket gyűjteni és biztos alapelveket felállítani törekedjék.

Karcolatok.

Képek a választásról:

Két erős párt mérkőzött. A képviselőjelölt egy kis szenzacziót akart csinálni a kerületben, hát léhozatta a fővárosból azt az egyenruhás bandát, amely fényre legjobban imponált a népeknek.

Végig járták a falvakat s ott legtöbbször időztek, hol az ellentállás legnagyobb volt.

Festettek a vitézek . . . hát még az a fénylő magyar korona a kalpagon, ott a toll mellett. Az oszt teszi! . . . Talán szinaranyból lehet . . . Két jámbor atyafi sokáig nézte a menetet, végre megszólal az egyik nagy bölcsességgel:

— Má én komám uram amondó vagyok, hogy ne sokat ellenkezzünk mink a királlyal, mert hát ő is X-et akarja képviselőnek, azért küldte be az embereit muzsikálni tisztöletyire.

A választási mozgalmak hullámai az erzsebtfalvai piacra is eljutottak.

Az előző heti vásáron két ellenpárti került össze: a baromfi kofa és egy humoros vevő.

Szóba került a vidéki ellenpárt állása. A kofa honpolgárnő észrevette a kérdézősködés okát, hát kissé megnehezelt. Annál inkább akkor, midőn eladandó libáit ócsárolta a vevő.

— Ejnye de könnyűk ezek a libák és és milyen drága meg hozzá!

— Há' iszen csak nem lehet olyan nehéz, mint egy ökr — veti a szót vissza az érdekelte.

— Nem is lehet — volt a higgadt felelet — mert ha ökröt akarék venni, akkor magát emelném meg.

VEGYES HIREK.

— A m. kir. államvasutak és helyi-érdekű vasutunkhoz az átjáratot megyénk alispáni hivatala kiközvetíti, ezt R. Burján László urnak köszönhetjük, ki bár nem helybeli lakos, nem kimélt időt és fáradságot, hogy ezt kivihesse. Öszintén óhajtuk telepünk érdekében, hogy bár ide jönné lakni.

— Hitel-utczákban a Pauncz-féle vendéglő új bérleje 10-én tartotta székfoglalóját, akárom mondanai ismerkedési estélyét; jó ételek, italok s hozzá jó czigány ezekben nem volt hiány, szép társaság jött össze; bárcsak így tartana mindig! sóhajtott a bérlelő (igaz, hogy mi neki sok jót kívánunk, ő pedig a sok jó alatt, sok vendéget ért) no hát itt van, most az egyszer talán beteljesül a közös kívánság, a fegyvergyár megnyílik s így vendég is lesz bőven.

— A helybeli Iparos és Polgári-kör november hó 29-én délután 3 órakor, saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a kör tagjai tisztelettel meghívattak. A gyűlés tárgyát legfőképp az alapszabályok módosítása fogja képezni. Óhajtandó, hogy polgártársaink felfogva a tárgy nagy horderejét, teljes számban vegyének részte fontos értekezleten.

— Második viczinális állomás. Mint jó forrásból értesülünk, a kossuthfalvi állomás Erzsebtfalvai felső állomás elnevezéssel nemskára állandósíva lesz; közszépek egyik polgárnaksikerült a főszolgabíró úrközbenszárását is kieszközölni. Járásunk mindkét derék szolgabírájának tekintélye latbavevésével végre még is megkapjuk azt, mit már régen kiérdemeltünk. Köszönet a siker előmozdítóinak!

— Meghívó. Az Erzsebtfalvai Polgári Dalkör — ma, folyó évi november hó 15-én az egytel helyiségében, Englerth József vendéglőjében (Piacz-tér), az „Erzsebtfalvai I. Munkás Önképző-Egytel szives közreműködésével dal- szavalat-, szini előadás és tánczcsal egybekötött kedélyes estélyt rendez. Belépti díj nem tagok részére 30 kr.

— A fegyvergyár kiadta magát. A szomszédunkban levő Fegyver- és Gépgyár* részvénytársaság 80.000 drb új 6 $\frac{1}{2}$ mm. fegyverre kapott megrendelést.

— Legyen világosság! Az Iparos és Polgári kör tek. elnökségét tisztelettel felhívjuk, sziveskedjék a legközelebb megtartandó rendkívüli közgyűlést néteni indítványa közé felvenni, a már egyszer gyakorlat, de a részvétlenség vagy mi (?) miatt rövid ideig éldegelt utczai világitást. Több oldalról lettünk eziránt felszólítva, már pedig lapunk minden sora a nagyközönség rendelkezésére állván; nemcsak hogy kötelességünknek ismerjük a közhaját, a közügyet szolgálni, de örömmel teszünk meg különösen ez ügyben az ajánlatot, mert hisszük, hogy polgáraink oklva a multon, élvezni akar már egyszer világosságot is, ennek pedig az Iparos- és Polgári-kör adhat életet. Mi erősen hisszük, hogy erős akarattal célzt érni, polgártársaink pedig nem késnek támogatásukkal.

— A Férfi Dalegytel tegnap este a Mayer-féle helyiségben dalrestélyt rendezett, mely szép közönség részvétel mellett vig hangulatban benyult az éj mély tengerébe. A karokat Gündöcs István karnagy ur vezette, kinek a tapból és éljenből bőven kijutott. Gratulálunk a sikerhez!

— Az „Első Biztosító-Intézet katonai szolgálat esetre” című intézet szerkesztőségünket bizta meg Erzsebtfalva és vidékén a tagok felvételével. A jövő számunkban lesz alkalomunk az egyesület alapelveivel megismertetni t. olvasóinkat. Annyt azonban előre is jelezhetünk, hogy e humanus intézmény terjesztésére Vlascics Gyula közoktatásügyi miniszter ur meleg hangon felhívást intézett a magyarországi tantestületekhez is, melyben tekintve az intézet czélzert és hasznos voltát, felhívja őket, hogy mindazon eszközket, kik figyermekkel vannak megáldva, buzdítsák ez intézetbe való belépésre. Az intézet József főherczeg ő fensége védnöksége alatt áll; biztosítási tőkéje 10.000.000 korona. Az egyesület élén az ország legnagyobb notabilitásai állanak. Addig is, míg az alapszabály kivonatát közrebocsáthatnánk, szerkesztőségünk az érdeklődőknek szivesen szolgál felvilágosítással.

— Megrendítő szerencsétlenségnek voltak tanui f. hó 9-én délután 3 óra 15 perczkor a helyi érdekű vasutról érkező utasok, sebesen hajtvja jött Soroksár felől egy fogat; nyalka kocsis ült a bakon s hátul egy téli bundába burkolt uri egyén, már-már elhagyta szerencsésen a Posta-utczát, épen a helybeli takarékpénztár és Stein testvérek nagykereskedése előtt megzökent a kocsi, a bundás ur kiesett az országút feneketlen

poecyolyába s nyomtalannal eltűnt. Mint utólag értesülünk, országutunk éber őre a megye, távirati uton Fiuméből rendelt fel egy buvart. Jövő számunkban erről többet.

— Értesítés. Az Erzsebtfalvai Iparos és Polgári kör ezental minden csütörtökön és vasárnap Családi Estélyt tart, melyre t. tagjait felnőtt családtagaikkal együtt meghívja a kör választmánya.

— Csodálatos. Te csodálkozol, hogy én csodálkozom azon, hogy ő csodálkozik; más kérem, hogy ne csodálkozzam azon, hogy ő csodálkozik mikor az csodálatos; képzeljék kérem, de ne is képzeljék, mert nem is képzelhetik, mogtörtént, de azt hiszem álmodtam, magam sem akarom hinni, önöket hivom fel tannul kik látták, saját szemekkel győződhetek meg róla, az egész állomás fel volt izgatva, általános lótas-futás az állomás épületben, a személy-pénztárnok hangos szövtátsába keveredett a teher-pénztárnokkal s hogy tetlegességre nem került a dolog, csak azon mult, hogy a személy- és teher-pénztárnok egy személy, de hogy a reggeli kávéját elfeledte meginni azt saját szememmel láttam, a raktárnok, ki csengett is egyszerű mind, elfelejtett csengetni, meg kérem, pedig ez is igaz, a raktár is levette kalapját s fedél nélkül maradt a történetekre . . . azaz pardon, nálunk olyan raktár van, aminek az ég szölgáltatja tetejét és oldalfalait — ezt csinált utánunk Soroksár! — De hogy az önök kíváncsiságát kielégítem, röviden megmondom . . . de . . . kikötöm, hogy elhagyják e csak látzólagos hihetlenséget, mert aki nem hiszi el, ne is olvassa tovább, dobja félre lapunkat, mert ha olvasná és aztán sem hinné el, én kihívnam ha nem is párbajra, de a soroksári országútra s akkor aztán ő lássa, mint menekülne ki a sártengerből, de hogy a dolog velejére, térjek fogadjuk meg, hogy ezt, t. i. amit elakorok mondanai, egy monstre küldöttséggel és fáklýszénével ünnepeljük meg és te történetirő, ha majd Erzsebtfalva mostanját írod, e napot ki ne feledd történeted lapjáról. Uraim, ma, Márton napkor, az ur 1896. évében november hó 11-én a 8 óra 8 perzi vonat pontosan érkezett meg Erzsebtfalva.

— Az önkéntes tűzoltók f. hó 8-án — daczára a folytonos esőzésnek — csakugyan megtartották zárgyakorlataikat. Ugy az egytel működő, valamint pártoló tagjai igen kevés számban jelenek meg. Azonban tűzoltóink — már akik jelen voltak — kitettek magukért, mert igazán vértakozáson felüli, korrek gyakorlatukkal megleptek bennünket. A gyakorlat elrendelését Englerth József helyettes főparancsnok ur eszközölte, a végrehajtás pedig Spitz Imre szakaszparancsnok vezénylete alatt lön foganatosítva igen szép eredményel. Különösen a mentést, a szabotúzet, mely tökéletes jártasságát igazolta tűzoltóinknak. Gratulálunk a szakaszparancsnok urnak, mert fáradsága nem volt hiába. Minden egyes tűzoltó példás csendben s alaposan végezte feladatát. Csak rajta fiatalos, ennél szebb és emberbarátabb kötelességet ugy sem teljesíthetnek!

— Az ált. Munkás-Családbáz építő-egyesület tagjai a telkek választása körül nagy tevékenységet fejtenek ki. Már annyi ajánlat, helyszini szemle, vitaalkozás, kereslet, önérdkehajzás, agitálás folyik, hogy óta, hogy a tagok kezdenek bele unni. Az eddigi történetek eredménye még mindig Kossuthfalva felé hajlik. Egy érdekcsoport az esatben, ha nem az ő szájizük szerint választanak telket, elszakadással fenyegeti az egyesületet. Hát mi azt ajánljuk ez egyesület józanabb elemeinek, hogy az ilyen érdekhajzászokkal ugy sem sokat nyerne, hagyják őket futni. Mi meg vagyunk győződve, hogy ha az egyedül helyes és legelőszöb Kossuthfalván állapodnak meg, Erzseb- és Kossuthfalva bőven pótolni fogja a hiányzó helyeit.

H I R D E T É S E K.

Vendéglő nagyobbitás.

Tisztelettel tudatom t. borívó vendégeimmel, hogy helyiséget átalakítva, nagyobbitottam, hol is mindennemű hideg étkek, esténként meleg ételek, szombatnapi pedig

polgári estélyek rendezése

alkalmából, jó magyar konyhát tartok. Boraim nem szorulnak dicsőretné.

A t. közönség becses pártfogását kéri

Duzzy Árpád

19-1-1

vendéglős.

Van szerencsém a t. sz. közönséget értesíteni, hogy a Csillag-utca 1. sz. alatt létezett

férfi szabó üzletemet

november hó 1-én **Hitel Márton-utca 41. sz.** alá helyeztem át.

Készítek mindennemű férfi ruhát a legújabb divat szerint részletezésre is.

Tisztelettel rendelém kényelmére az őszi és téli idényre a legjobb minőségű **bel- és külföldi szöveteket** tartok raktáron, így tehát becses megrendelém nem lesznek kénytelenek az apró minta-darabkákból választani, és már a megrendelés alkalmával láthatják egészben a szöveteket.

Magamat a n. é. közönség b. pártfogásába ajánlván, maradok

kiváló tisztelettel

Szabó László,

férfi szabó.

20-3-2

NERI FERENCZ utóda

PASQUALINI FERENCZ

21-3-3

építési vállalkozó, csement és mozaik-mester

Erzsébetfalva, Soroksári-ut és János-utca sarkán.

Vállalkozó csatornák betonirozására, vizes falaknak szarítására.

Szökőkutak, fürdő-kádak, vízvezetékek és pissoirok Portland csementből való készítése.

Mindenféle műcsement lapok, mozaik- és granit-lenczék, tűzmentes téglák, agyagcsövek, Portlandcsement és hidraulikus mész raktára.

Továbbá készíttetnek mindenféle szobrok és lépcsők, Karst-márványból, Pissirok, fürdőkádak, asztal- és tekeasztalok, padlózatok, falruházatok fehér Carrara-márványból, ugyiszintén egyéb márványfajtákból különféle színben és nagyságban.

Unternehmer von Beton-Canalisierung, Betonierung, Trockenlegung nasser Mauern. Herstellung von Springbrunnen, Bädewannen, Wasserreservoirs u. Pissiroirs aus Portlandcement u. hydraulischen Kalk.

Lager aller Gattungen.

Kunst-Cement-Platten, Mosaik- u. Granit-Platten, Thonröhren, feuerfesten Ziegeln, Portlandcement u. hydraulischer Kalk.

Ferner werden alle Gattungen

Monumente und Stiegen aus Karst-Marmor, Pissiroirs, Bädewannen, Tisch- u. Billard-Platten, Fussböden Wandverkleidungen von weissem Carrara-Marmor gefertigt, wie auch von anderen Marmorarten in allen Farben und Dimensionen.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy

Erzsébetfalván, Csillag-utca 5. szám alatt (Placz-tér)

tűzifa, kőszén-, koaks- és faszénraktárt

rendeztünk be, hol a fentebbi árakat úgy nagyban, mint kicsinyben a legjutányosabb árak mellett házhoz szállítjuk.

Kiváló tisztelettel

Nohejl J. és Társa.

22-1-1

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek az őszi és téli idényre dúsan felszerelt raktáramat ajánlani, úgy női-, uri-, gyermek-, mint munkáslábbeliékből nagy raktárt tartok, valamint mértékszerű megrendeléseket gyorsan és jutányosan készítek.

ÁRJEGYZÉK:

URAK RÉSZÉRE:

1 pár	Sztrapa tehén bőrből	3.-
1 "	Betótes borjubőrrrel körül	3.50
1 "	Betótes tükör czipő	5.-
1 "	Vízmentes bagaria csizma 1 darabból	8.-
1 "	Sztrapára való tehénbőr csizma	6.50
1 "	Fejlelés csizma, munkások részére	4.-
1 "	Posztó betótes czipő lakkal v. bőrrrel	4.50

NŐK RÉSZÉRE:

1 pár	Zergebőr czugos czipő betótes	3.-
1 "	Posztó betótes lakkal vagy bőrrrel	3.80
1 "	Püzös bőr czipő	3.50
1 "	Gombos bőrczipő 10 gombra	4.-
1 "	Fél bőrczipő	2.40

Többféle bálí czipők 1 frt 80 krtól feljebb. Kis csizmák 2 frt 30 krtól feljebb, gyermekczipők, valamint házi nemez-czipők a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron kaphatók.

Kiváló tisztelettel

Trieb Pál

uri-, női és gyermek-czipész

Szilágyi Lajos-utca (saját ház).

23-3-3

ELADÓ VAGY BÉRBEADANDÓ

Kossuthfalván egy ház
több mint ezer négyszögűl, mely áll 3 szoba, konyha s egyéb hozzávaló majorsággal. Esetleg több részre is felosztható. Értekezhetni Erzsébetfalván, (Soroksári-ut) a tulajdonossal

Máger József
asztalos mesterral.

24-3-2

Alapított 1891.

Cegründet 1891.

Schröder Ágost Gy.

1-30 Erzsébet- és Kossuthfalvai Concordia temetk.-vállalat.

Üzlethelyiség: Hitel Márton-utca.

Elvállal olcsó és szép temetések rendezését 8 külön osztály szerint 15 frittól egész 400 frittig. Fa-, érc- és ásványkoporsók, ugy sirkoszoruk szalagfírral, vas sarkerezt nagy választékban. Azonkívül készít **buror- és épület-munkákat** a legolcsóbb áron. Egyleti tagoknak mérsékelt ár számíttatik.

Julius Aug. Schröder

1-10 Erzsébet- u. Kossuthfalvai Concordia Leichenbestattung.

Geschäftslocal: Hitel Márton-Gasse.

Übernimmt von billigen bis zu Prachtlichen in 8 verschiedenen Classen von 15 bis 40 fl. Lager von Holz-, Metall- und Mineralärgen, Grabkränzen und Eisen Grabkreuze grosse Auswahl. Ausserdem vertieftige **Bau- und Möbel-Tischler-Arbeiten** zu den billigsten Preisen. — Vereinsmitgliedern Vorzugspreise. 25-3-3

Egy kis birtok

Kossuthfalván, mely áll 6000 négyszögöl telek-, egy reá épült lakházból négy lakással, a telken keresztül vág a készitendő villanyos vasut, ugyszintén Erzsébetfalva közelében 3-3-1

egy igen szép lakház

szép kerttel, két lakással, veranda és külön nyári konyhával igen előnyös feltételek mellett eladó. Előleg 500 frt szükségeltetik. A feltételek megtudhatók **Delerl Antal** vendéglősnél, Szilágyi Lajos-utca 36., Erzsébetfalván. 26-3-3

Eladó

27-4-3

ENGLERTH JÓZSEF tulajdonosnál
50 drb háztelek és több kisebb ház

előnyös feltételek mellett. Ugyanott minden időben kaphatók **kocsik teher- és személyszállításra** jutányos díjért. Értekezhetni telek-eladási irodájában Erzsébetfalván, Szilágyi Lajos- és Hitel Márton-utca sarkán, saját házában.

WEIDT ÁGOSTON

cserépező mester.

Elvállal mindennemű 28-3-3

épületfedezési munkákat

előnyös feltételek mellett.

Lakik: Erzsébetfalván, Hitel Márton-utca 38. (Saját ház.)